

Victor Lamme: Arts en rekening

Door Victor Lamme (22 juni 2012)

Ik heb uw hulp nodig! Zeshonderd mensen in mijn dorp lijden aan een gevaarlijke ziekte. Als ik niks doe gaan ze allemaal dood. Er zijn twee medicijnen. Met de één kan ik gegarandeerd 200 mensen redden. Met de ander is er een-derde kans dat ze alle 600 worden gered, en tweederde kans dat niemand beter wordt. Welke moet ik kiezen? In dit klassieke experiment over *framing* koos 72 procent voor het eerste medicijn. Dan een tweede dilemma: zelfde dorp met 600 zieken. Met medicijn één gaan er zeker 400 mensen dood. Met medicijn twee is er een-derde kans dat niemand doodgaat, en tweederde kans dat 600 mensen doodgaan. Nu kiest 78 procent voor de tweede optie. Terwijl die feitelijk hetzelfde is als in het eerste dilemma. Het is maar hoe je een probleem – en de mogelijke oplossing daarvoor – presenteert.

Eenmaal in dat bed word je er razendsnel weer uitgegooid

Veel ophef deze week over de Haagse lobbyisten, zij zouden politici stiekem bestoken met hun belangen. Veel effectiever en dus gevaarlijker vind ik de gevolgen van framing. Neem de truc die de artsenlobby met ons uithaalt. Nederland staat wereldwijd in de top als het gaat om de kosten van de gezondheidszorg. Een modaal huishouden is meer dan 20 procent van zijn inkomen kwijt aan zorg, per Nederlander 5.600 euro per jaar.

Dit probleem kan natuurlijk op twee manieren worden geframed: 1. artsen en ziekenhuizen zijn in Nederland veel te duur voor de geleverde waar. 2. de Nederlander gebruikt te veel zorg. De artsenlobby kiest uiteraard voor optie 2. Met de regelmaat van de klok verschijnen er ineens artikelen over ouderen wier leven nodeloos wordt gerekt, hoe duur iemand wel niet is in zijn laatste levensjaar, dat we te veel naar de eerste hulp gaan in plaats van naar de huisarts of dat we een groter deel van die zorg zelf moeten gaan betalen. Kijk voor de grap eens naar de bronnen van al die propaganda: de artsen zelf.

Dan de cijfers: gebruikt de Nederlander echt zoveel zorg? Tabellen van de OECD geven voor Nederland 5,7 artscontacten per persoon per jaar, ruim onder het Europees gemiddelde. We hebben 4,7 ziekenhuisbedden per 1.000 inwoners, ook ruim onder het gemiddelde. Eenmaal in dat bed worden we er razendsnel weer uitgegooid: in 5,6 dagen sta je weer op straat, terwijl je in veel landen een weekje mag blijven.

Kortom, uw hersentjes worden gespoeld door de artsenlobby. Onze zorg is duur omdat de poppetjes naast het bed – en vermoedelijk vooral alle managerpoppetjes daaromheen – het geld opslokken. Niet omdat we zoveel (of zulke goede) zorg krijgen.